

Prolog

h Gregorčičevi slavnosti, ki jo je dne 2. marca t. l.
na Dunaju priredilo akad. društvo „Slovenija“.

Mogočni pesnik, narodov buditelj,
mi ne pokleknemo pred Tvoj oltar —
kdo naj se klanja pred idejo sveto? —
boriti zanjo se je naša stvar.
Kot strast valovja so nam naše sile
in srčna kri nam je kot solnčni žar —
kdo naj pogasi solncu luč blestečo,
kdo zajezí valov nemirnih udar? —
in ni ga, ki zatrè nam moč kipečo,
svobodneje plamti nam v prsih žar.
Mogočni pesnik, narodov buditelj,
mi ne pokleknemo pred Tvoj oltar,
— molitev tiha ni za našo dušo,
za našo dušo bojni je vihar!

Čuj! — ujetega smo ptiča čuli tožbo,
ki so ukradli solnčno mu ravan
in za prostost so ga ogoljufali,
ogoljufali ga za jasni dan!
In pel tako mehko je in ubrano,
že ob zibeli nam je pel sladkó,
in ko smo rasli, vedno nam je peval,
strmela nam je duša v pesem to.
In često se je spomnimo v tujini
in marsikomu se oko solzi . . .

Obriši solze! — v roke vsak orožje,
 da ptiča ujetega osvobodi! —
 Prijatelji! — kje naše so dežele,
 kje naši knezi, ki v grobovih spe,
 kje luč prosvete je in dan svobode,
 kje izgubljeno valoví morje?
 — Krví imaš, ki bi izkravela,
 in moč imaš, da strèš skalovje v nič,
 in dušo, ki z veseljem bi trpela]
 — in čuj! — še vedno toži vjeti ptič.

Ti pesnik si prisluškal petju ptiča
 in bral, kaj drobno mu srce teži,
 in v vzvišenih besedah si nam klical,
 da našega srca je srčna kri.

In pesem si zapel o bistri Soči,
 ki vsa naj z gorskih prikipi planin
 in ptiču brani naj vsaj tesno ječo
 in vraga potopi dnu globočin. — —
 Glej, tu smo reka, reka silovita,
 z domačih prikipeli smo poljan,
 titanska moč je v naših prsih skrita,
 pred nami svita se svobode dan!
 In teče Soča, bistra hči planine,
 vse zmane v prah, kar ji zastavi tir,
 — kot val hrumi kipeča moč mladine
 in ni ji mar sovragov in ovir.

Črez grobe in svetišča in poljane
 gre naša jasna, neustrašna pot,
 črez hlimbo, laž, svetnike in tirane,
 tja preko teme in okov in zmot! —

Boriš se z nami kot ob rami rama,
 da dvigne ptič se prostih perotnic,
 in nisi nam kak sveti Dalaj-Lama,
 soborec naš si in naš bojni klic!

Mogočni pesnik, narodov buditelj,
 mi ne pokleknemo pred Tvoj oltar —
 kdo naj se klanja pred idejo sveto?
 boriti zanjo se, je naša stvar! —

Pavel Grošelj.